

Кашина Г. С., доктор педагогічних наук,
Сохацький О. А., аспірант
Академія праці, соціальних відносин і туризму
м. Київ, Україна

РОЛЬ ТА ВПЛИВИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ НА БІЗНЕС

Наслідки, які викликані спочатку пандемією covid-19, а потім військовими діями на території України, сприяли появі та швидкому впровадженні нових технологій, що вплинули на стратегічні пріоритети підприємницьких структур різних сфер діяльності. Головним результатом впливу пандемії covid-19 стало стимулювання створення та впровадження цифрових сервісів у таких галузях, як онлайн-освіта, інтернет-торгівля, віддалена робота, що також сприяло зростанню потреби та прискорило використання цифрових рішень у процесі цифрової трансформації бізнесу. Організації були змушені перейти до модернізації своєї інфраструктури та інвестування в рішення, що сприяють роботі через впровадження цифрових сервісів та платформ.

Цифрова трансформація передбачає більше, ніж проведення простих технологічних змін, оскільки технології відіграють провідну роль у процесах перетворення підприємств шляхом локалізації інноваційних продуктів, послуг і бізнес-моделей для створення нових можливостей їх зростання. Існуючі технологічні можливості міжособистісних та ділових комунікацій, зростаючі вимоги до рівня сервісу та швидкість надання необхідних послуг диктують необхідність кардинальних змін підходів до побудови бізнесу. Тому все більше компаній приходять до розуміння необхідності впровадження цифрових технологій та трансформації наявних бізнес-моделей [2].

Трансформація бізнесу сприяла прискоренню використання цифрових рішень, за рахунок впровадження цифрових платформ. Платформи сприяють створенню ефективних комунікацій між економічними агентами, усуненню мовних і територіальних бар'єрів, підвищенню ефективності бізнес-процесів та конкурентоспроможності ринків; дозволяють переходити від фрагментації до агрегування постачань, від гомогенізації до мікросегментації цільового ринку, від єдиного до багаторівневого підходу організації бізнесу. При цьому цифрові платформи надають доступ до передових технологій; об'єднаних ресурсів; максимізуючи цінність даних і компаній; підвищуючи їх операційну ефективність.

У розвитку вітчизняних платформних рішень можна виділити низку тенденцій:

- створення рішень для базових галузей економіки, таких як промисловість і сільське господарство, а також для соціальної сфери, будівництва, державного управління та сфери надання державних послуг;

- інтеграція на платформі малих і середніх підприємств, з можливістю передачі на платформу забезпечуючих бізнес-процесів - бухгалтерського, кадрового, податкового обліку. Цим забезпечується вивільнення ресурсів підприємствами у розвиток бізнесу та доступом до інформації щодо стану ринку;

- розширення спектру он-лайн послуг великими цифровими платформами, що мають велику і стабільну споживчу базу. При цьому з'являється високий шанс захоплення нових ринків послуг, отримуючи лідируючі позиції на ринках, що діють;

- інтеграція власних та сторонніх цифрових платформ для залучення та використання додаткових ресурсів та реалізації окремих цільових напрямів. При цьому максимально ефективно реалізуються нові бізнес-моделі, підвищується рівень компетенцій за рахунок повторно використовуваних систем, елементів та шаблонів [3].

У дослідженні поняття «цифрова платформа» виділяють ряд характерних позицій: [3, 4, 5]:

1. Створення мережевої взаємодії, що реалізується в умовах значної кількості користувачів.

2. Створення єдиного інформаційно-технологічного середовища, що реалізує взаємодію учасників.

3. Зниження транзакційних витрат у процесі взаємодії учасників цифрової платформи, що досягається за умов сприяння бізнес-ініціатив, створення нових стратегічних залежностей, форм участі або ведення бізнесу на основі збору, аналізу і обробки великих обсягів інформації.

4. Розроблення спеціальних алгоритмів взаємодії учасників цифрової платформи.

Так під поняттям «цифрова платформа» більшість дослідників визначають адаптивну структуру із відповідними програмними забезпеченнями, яка орієнтована на задоволення потреб ринкових суб'єктів, та полягає в оптимізації підтримки звернення та підвищенні якості професійної діяльності, дозволяючи максимально ефективного використання масивів даних і миттєвого прийняття рішень [1].

Цифрові платформи формують дані користувача для створення наскрізних інтерфейсів передачі інформації та ітераційних технологій, які застосовуються до кількох сценаріїв і максимізують цінність даних у двосторонньому потоці.

Світовий досвід функціонування цифрових платформ показує успішність їх реалізації. Це пояснюється наданням усім суб'єктам, що взаємодіють у рамках цифрових платформ індивідуальних рішень.

Також як загальний ефект впровадження цифрових платформ можна назвати зниження транзакційних, організаційних, операційних та інших видів витрат. Це досягається завдяки використанню ними можливостей цифрових пристроїв, що активно розвиваються і широко розповсюджуються (смартфонів, датчиків, роботів тощо) і цифрових технологій (штучного інтелекту, обробки великих даних, хмарних обчислень, інтернету речей та інших технологій).

Література:

1. Європейська комісія. Цифрова економіка URL: <https://ec.europa.eu/growth/sectors/digital-economy/>
2. Кашина Г.С. Цифрова економіка в Україні: стан, проблеми та можливості розвитку. «Цифрова Україна»: конституційно-правова модель / За заг. ред. Р. О. Стефанчука, О. Л. Копиленка. К. : Інститут законодавства Верховної Ради України, 2022. С. 421-435.
3. Семенов А. Ю. Екосистеми цифрових платформ як фактор трансформації бізнесу в умовах цифрової економіки // Вісник КНУТД. Серія Економічні науки. 2019. № 4 (137). С. 39–50.
4. Hardin T. Digital Platform Trends: The Digital Ecosystem / T. Hardin // G2: Digital Trends. – 2018. – January 18. – Режим доступу: <https://learn.g2.com/trends/digital-ecosystem>.
5. The World Economic Forum. www.repubblica.it Nov 25, 2021: url. - <https://www.weforum.org/>

Кірієнко А. М., аспірант 1 курсу аспірантури, спеціальність– 051- Економіка Академія праці, соціальних відносин і туризму, м. Київ, Україна

ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ РОЗВИТКУ РИНКУ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ В УКРАЇНІ

Протягом 2020-2021 рр. борги українців за комунальні послуги зростали. Загалом заборгованість за всі комунальні послуги за січень-листопад 2021 р. збільшилася на 10% до 66,1 млрд. грн. В листопаді 2021 р. порівняно з листопадом 2020 заборгованість за опалення та гарячу воду зросла на 10%.